

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Географија 8 уџбеник за осми разред основне школе, на хрватском језику и писму, аутора мр Марка В. Милошевића, издавача „БИГЗ школство“ д. о. о., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Geografija 8, udžbenik za osmi razred osnovne škole*, превод уџбеника истог аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „БИГЗ школство“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00458/2020-07.

Уџбеник обухвата шест тематских целина: Географија завичаја; Географски положај, границе и величина територије Србије; Физичко – географске одлике Србије; Друштвено – географске одлике Србије; Природна и културна баштина и Срби у региону и дијаспори.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које је потребно исправити:

- На 3. стр. у трећем и тринаестом реду текста реч *zadaci* треба исправити у *zadatci*.
- На 7. стр. *Projektni zadaci* треба исправити у *Projektni zadatci*.
- На 11. стр. у три реченице реч *rodaci* треба исправити у *podatci*.
- На 12. стр. у другом реду другог пасуса помоћу *nastavnika* или *roditelja* треба исправити у *uz pomoć nastavnika* или *roditelja* (обратити пажњу на родно осетљив језик – *nastavnice/nastavnika*).
- На 12. стр. у рубрици *Sažetak* задњу реч *podaci* треба исправити у *podatci*.
- На 12, 24, 31, 38, 45, 51, 56, 63, 67, 72, 77, 82, 87, 91, 97... стр. наслов *Pitanja i zadaci* треба исправити у *Pitanja i zadatci*.
- На 13. стр. у петом реду текста реч *zadaci* треба исправити у *zadatci*.
- На 18. стр. у првом реду текста *...dolazi da raspada...* треба исправити у *...dolazi do raspada...*
- На 22. стр. у деветом реду другог пасуса реч *Učini* треба исправити у *Učinci*.
- На 25. стр. у првом реду последњег пасуса треба ставити болд на „*Bože pravde*“.
- На 26. стр. испод прве слике реч *Ostaci* треба исправити у *Ostatci*.
- На 26. стр. у трећем реду трећег пасуса реч *ponovo* треба исправити у *ponovno*.

- На 26. стр. у четвртом реду трећег пасуса треба ставити болд на *teritorija*.
- На 28. стр. у првом реду последњег пасуса треба ставити болд на реч *granicama*.
- На 28. стр. у другом реду последњег пасуса треба ставити болд на *granični prijelazi*.
- На 29. стр. у трећем реду првог пасуса *Vrška čuka* треба исправити у *Vrška Čuka*.
- На 29. стр. у предзадњем реду задњег пасуса треба ставити размак између зареза и наводника.
- На 34. стр. у другом реду текста испод слике е) треба исправити у d)
- На 35. стр. у једанаестом реду првог пасуса *ostaci* треба исправити у *ostatci*.
- На 35. стр. у шестом реду трећег пасуса *skica e* треба исправити у *skica d*.
- На 36. стр. на карти *ostaci* треба исправити у *ostatci*.
- На 37. стр. у другом реду текста *U trenucima* треба исправити у *U trenutcima*.
- На 37. стр. у четвртом реду текста *romjeranje* треба исправити у *romicanja*.
- На 37. стр. у петом реду текста треба ставити болд на *potres*.
- На 39. стр. у другом реду текста на сиво обојеној подлози *s podacima* треба исправити у *s podatcima*.
- На 39. стр. у предзадњем и задњем реду текста на сиво обојеној подлози *24 stanice* треба исправити у *24 postaje*.
- На 40. стр. у петом реду првог пасуса треба уклонити болд са речи *se*.
- На 40. стр. у другом реду другог пасуса треба ставити болд на *Panonska nizina*.
- На 44. стр. у тексту испод прве слике реч *ostaci* треба исправити у *ostatci*.
- На 44. стр. у трећем реду другог пасуса реч *pretežno* треба исправити у *pretežito*.
- На 46. стр. у рубрици *Ključne riječi* реч *špije* треба исправити у *špilje*.
- На 47. стр. у другом пасусу болдовани појам *panosne (akumulacijske) ravni* треба исправити у *parlavne (aluvijalne) ravni*.
- На 48. стр. у шестом реду другог пасуса реч *vrtače* треба исправити у *ponikve*.
- На 48. стр. испод слике реч *Vrtača* треба исправити у *Ponikva*.
- На 50. стр. под четвртом тачком реч *vrtača* треба исправити у *ponikva*.

- На 51. стр. у 3. задатку реч VRTAČA треба исправити у PONIKVA.
- На 54. стр. у четвртом реду другог пасуса реч Роћесі треба исправити у Роћетсі.
- На 55. стр. у првом реду треба ставити размак између зареза и наводника.
- На 55. стр. у рубрици Sažetak под првом тачком реч остасі треба исправити у ostatci.
- На 55. стр. у табели затворени депоиј треба исправити у затворено одлагалиште.
- На 56. стр. у 1. задатку под d) реч Deliblatka треба исправити у Deliblatska.
- На 58. стр. у рубрици Znatiželja у трећем реду текста meteoroloških stanica треба исправити у meteoroloških postaja.
- На 58. стр. у рубрици Znatiželja у петом реду текста stanice треба исправити у postaje.
- На 58. стр. у рубрици Znatiželja у осмом реду треба ставити болд на Najniža temperatura u Srbiji.
- На 59. стр. у рубрици Znatiželja у осмом реду текста треба ставити болд на Grdelička klisura.
- На 60. стр. у рубрици Znatiželja у четвртом реду текста godinekošava треба исправити у godine košava.
- На 60. стр. у петом реду текста реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 63. стр. у рубрици Projektni zadatak треба уклонити болд са задњег пасуса као у уџбенику на српском језику.
- На 64. стр. у рубрици Ključne riječi појмове zbijena izdan, krška izdan треба исправити у zbijena temeljnica, krška temeljnica.
- На 64. стр. у рубрици Podsjetimo se реч Izdan треба исправити у Temeljnica.
- На 64. стр. у задњем реду првог пасуса реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 64. стр. у првом реду другог пасуса реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 64. стр. у другом реду другог пасуса реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 64. стр. у трећем реду другог пасуса реч izdani треба исправити у temeljnice.
- На 64. стр. у шестом реду другог пасуса реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 64. стр. у седмом реду другог пасуса речи izdan, izdani треба исправити у temeljnica, temeljnice.
- На 64. стр. у деветом реду другог пасуса реч izdan треба исправити у temeljnica.

- На 64. стр. на слици испод текста реч *izdan* треба исправити у *temeljnica* на три места и у тексту испод слике.
- На 65. стр. у првом реду првог пасуса реч *izdan* треба исправити у *temeljnica*.
- На 65. стр. у четвртном реду првог пасуса реч *izdani* треба исправити у *temeljnice*.
- На 65. стр. појам испод слике треба исправити у *Pukotinska temeljnica*.
- На 65. стр. у другом у четвртном реду другог пасуса речи *izdan*, *izdani* треба исправити у *temeljnica*, *temeljnice*.
- На 66. стр. у четвртном реду првог пасуса реч *izdani* треба исправити у *temeljnice*.
- На 66. стр. поднаслов *Toplice (banje)* треба исправити у *Toplice*.
- На 66. стр. у трећем реду другог пасуса *toplice (banje)* треба исправити у *toplice*.
- На 67. стр. у у рубрици *Sažetak* под првом, другом, трећом и четвртном тачком реч *izdan* треба исправити у *temeljnica*.
- На 67. стр. у рубрици *Pitanja i zadatci* у 1. задатку реч *izdani* треба исправити у *temeljnice*.
- На 67. стр. у 2. задатку на *osnovi obilježja* треба исправити у *na osnovi obilježja*.
- На 67. стр. у 2. задатку реч *VRTAČA* треба исправити у *PONIKVA*.
- На 67. стр. у 5. задатку реч *banje* треба исправити у *toplice*.
- На 68. стр. у рубрици *Podsjetimo se* у првом питању реч *izdani* треба исправити у *temeljnice*.
- На 68. стр. на карти није видљиво *Gornje Nerodimlje*.
- На 69. стр. у првом реду текста треба ставити болд на реч *Drina*.
- На 73. стр. у рубрици *Projektni zadatak* треба уклонити болд са последњег пасуса.
- На 83. стр. у четвртном реду другог пасуса треба ставити болд на реч *Černozem*.
- На 83. стр. на маргини у објашњењу речи хумус задњу реч *porijekla* треба исправити у *podrijetla*.
- На 86. стр. у другом реду текста треба ставити болд на *prostornih planova*.
- На 94. стр. у рубрици *Podsjetimo se* у 2. питању реч *broj* треба исправити у *broja*.
- На 94. стр. у другом пасусу треба ставити болд на *Kretanje broja stanovnika, prirodnom kretanju stanovništva, mehaničkog kretanja stanovništva*.

- На 94. стр. у трећем реду трећег пасуса реч Podaci треба исправити у Podatci.
- На 99. стр. у рубрици Znatiželja у првом реду текста реч podacima треба исправити у podacima.
- На 100. стр. у другом реду текста треба ставити болд на opadanja stope prirodnog prirasta.
- На 100. стр. на маргини у првом реду текста испод табеле реч podaci треба исправити у podatci.
- На 102. стр. у рубрици Projektni zadatka у петом реду другог пасуса реч podaci треба исправити у podatci.
- На 102. стр. у тексту испод табеле реч Podaci треба исправити у Podatci.
- На 103. стр. у трећем реду другог пасуса Na osnovu треба исправити у Na osnovi.
- На 103. стр. у четвртном реду другог пасуса треба ставити болд на četiri migracijske.
- На 105. стр. у трећем и четвртном реду текста реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 106. стр. у четвртном реду текста реч podacima треба исправити у podacima.
- На 109. стр. у првом реду текста треба ставити болд на spolnoj strukturi.
- На 123. стр. у тринаестом реду другог пасуса реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 125. стр. испод друге слике реч Ostaci треба исправити у Ostatci.
- На 129. стр. у петом реду трећег пасуса треба ставити болд на naselja.
- на 129. стр. у првом и другом реду четвртог пасуса треба ставити болд на izgledu, rasporedu kuća, prostiranju.
- На 130. стр. у предзадњем и задњем реду првог пасуса реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 132. стр. у петнаестом реду треба ставити болд на funkcijama.
- На 137. стр. у првом реду трећег пасуса треба ставити болд на Šumadijskoj gredi.
- На 137. стр. у задњем реду трећег пасуса реч rogiјeklo треба исправити у rodriјetlo.
- На 137. стр. у шестом реду четвртог пасуса реч najpoznatija треба исправити у najpoznatiji.
- На 138. стр. испод слике Pobednik треба исправити у Pobjednik.

- На 139. стр. у другом реду текста треба ставити болд на 20 %.
- На 139. стр. у четвртном реду текста треба ставити болд на имиграцијата.
- На 139. стр. на маргини у рубрици Znatiželja треба ставити болд на „Primarni grad“ у првом реду текста.
- На 139. стр. у последња четири реда текста Muzej savremene umetnosti, pozorište треба исправити у Muzej suvremene umjetnosti, kazalište.
- На 139. стр. испод слике Muzej savremene umetnosti треба исправити у Muzej suvremene umjetnosti.
- На 142. стр. треба ставити болд на реч šumata као у уџбенику на српском језику.
- На 146. стр. у рубрици Podsjetimo se у 2. задатку реч osnovu треба исправити у osnovi.
- На 146. стр. у десетом реду текста треба ставити болд на реч čimbenici.
- На 147. стр. у петом, деветом и десетом реду првог пасуса реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 147. стр. у седмом реду другог пасуса реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 149. стр. у рубрици Sažetak под другом тачком реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 153. стр. на маргини у рубрици Znatiželja треба ставити болд на čačanska rodna.
- На 158. стр. у петом реду другог пасуса Na osnovu треба исправити у Na osnovi.
- На 158. стр. у шестом реду од доле simentalsko goveče треба исправити у simentalsko govedo.
- На 158. стр. у предзадњем реду реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 159. стр. у тринаестом реду првог пасуса реч kokoške треба исправити у kokoši.
- На 162. стр. у четвртном реду текста треба ставити болд на neobnovljivi izvori energije.
- На 165. стр. на маргини у рубрици Znatiželja треба ставити болд на Sigmunda von Herdera.
- На 166. стр. у предзадњем реду другог пасуса треба уклонити болд и реч polimetalna написати црном бојом као у уџбенику на српском језику.
- На 166. стр. у првом реду последњег пасуса треба ставити болд на željeza.
- На 173. стр. у четвртном реду текста реч треба написати црвеном бојом.

- На 178. стр. у рубрици Sažetak под петом тачком реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 179. стр. у петом реду треба ставити болд на реч čimbenika.
- На 179. стр. у шестом и тринаестом реду реч puteva треба исправити у putova.
- На 182. стр. у последњем реду првог пасуса реч puteva треба исправити у putova.
- На 187. стр. испод последње слике реч rejsaž треба исправити у rejzaž.
- На 191. стр. у првом реду другог пасуса реч profita треба исправити у dobiti.
- На 191. стр. у петом реду другог пасуса obavezno треба исправити у obvezatno.
- На 191. стр. у седмом реду другог пасуса neobaveznog треба исправити у neobvezatnog.
- На 192. стр. у рубрици Znatiželja у првом и другом реду текста речи Univerzitet, Univerziteta треба исправити у Sveučilište, Sveučilišta.
- На 192. стр. испод слике реч Univerziteta треба исправити у Sveučilišta.
- На 199. стр. у задњем реду другог уоквиреног текста реч rotiču треба исправити у potječu.
- На 201. стр. у задњем уоквиреном тексту реч gmizavaca треба исправити у gmazova.
- На 205. стр. у шестом реду текста треба ставити болд на реч čimbenik.
- На 210. стр. испод слике реч ostaci треба исправити у ostatci.
- На 213. стр. под првом тачком реч porijeklo треба исправити у podrijetlo.
- На 217. стр. у трећем пасусу треба ставити болд на реч Bugarskoj.
- На 222. стр. у петом реду трећег пасуса треба ставити болд на („odljev mozgova“)
- На 222. стр. у трећем реду четвртог пасуса реч podacima треба исправити у podacima.
- На 227. стр. реч izdan треба исправити у temeljnica и преместити под слово T.
- На 229. стр. у појму razbijena izdan реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 230. стр. појам vrtača треба исправити у ronikva и преместити под слово P.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.